

Milosevicevim sudijama preti odmazda

Author: [Sinisa Stanimirovic](#)

Nove vlasti u Srbiji na putu su da izvrse reviziju korumpiranog sudstva.

Padom Slobodana Milosevica, sudski sistem u Srbiji nalazi se u raspadu. Mali je broj sudija koji nisu bile marionete rezima. Oni se sada plase odmazde.

Za sada, ove sudije ne mogu izgubiti svoj položaj bez odobrenja Milosevica i oni se drže vlasti postavljajući teske prepreke na put novoizabranog predsednika Vojislava Kostunice.

Liseni postovanja javnosti, ove sudije suocavaju se sa pogradama i neprijateljskim ulicnim protestima. Problem je u tome sto sudstvo jos uvek kontrolise parlament u kojem pristalice Milosevica jos uvek imaju vecinu. Sudove i kancelarije tuzilaca predvode ljudi koji su dobijali stanove i jeftine drzavne kredite u zamenu za lojalnost rezimu. Do njihove smene nece doci sve do pojave novog srpskog parlamenta anti-Milosevicevog karaktera.

Postoje znaci da ce do ovoga doci kada se sazovu izbori 23.decembra.

U medjuvremenu, diskreditovane sudije cine sve sto im je u mogucnosti da zaustave reformu. Jedan takav primer je predlog tuzioca iz Beograda da se pokrene istraga protiv rudara iz Kolubare ciji je strajk zbog kradje izbornih rezultata doprineo padu starog rezima.

Sudiju koji je odbio da ovo ucini zamenio je drugi, poslusniji.

Jos jedan primer je obijanje pomilovanja beogradskom novinaru Zoranu Lukovicu koji je kaznjen na pet meseci zatvora zato sto je objavio clanak koji se nije svideo Milosevicevom lojalisti Milovanu Bojicu.

Prvo opstinsko tuzilastvo u Beogradu, koje je podiglo optuznicu protiv ovog novinara, istopvremeno ignorise podizanje optuznice protiv Savezne izborne komisije koja je lazirala izborne rezultate.

I pored njihovog pozadinskog otpora, u redovima stare garde prevladava stanje ocevidne zabrinutosti.

Nedavno se sudija Pavle Vukasinovic nije pojavio na sudjenju clanovima grupe "Pauk", grupe lovaca na ljudske glave koji su optuzeni da su kidnapovali osumnjicene za ratne zlocine na teritoriji Srbije (za bogate nagrade) i izrucivali ih NATO trupama da bi im se sudilo na Haskom sudu za ratne zlocine.

Uspeh ove bande u svercu zarobljenika van Srbije izazvao je teror u redovima onih koji su nalaze na listi Tribunala.

Sudija se pojavio tri dana kasnije i rekao da nije mogao da se ranije pojavi na sudu jer je njegov sin bio pretucen. Jedan od njegovih kolega je izjavio da je " mladac pretucen iz osvete jer je Vukasinovica bio clan Savezne izborne komisije koja je optuzena za kradju izbornih rezultata".

Do osvetnickih napada doslo je u celoj Srbiji. Gradjani Vladicinog Hana bacali su jaja i kamenje na kucu u kojoj zivi predsednik opstinskog suda. U Prokuplju, sudije su organizovale simbolicko javno sudjenje njihovom predsedniku i osudile ga na sest godina zatvora!

Jedna sluzbenica iz kancelarije Okruznog tuzioca rekla je: "Od kada je 5.oktobra pao rezim zivimo u nervoznom iscekivanju. Javni tuzilac je svestan da ce morati da napusti polozej nakon promene vlasti i sada se na nama iskaljuje gnev I zagorcava nam zivot."

Rezimske redovne smene sudija su toliko oslabile sudstvo da ono nije sposobno za unutrasnje reorganizovanje. Od odlaska Milosevica jedino je Privredni sud u Beogradu sproveo reorganizaciju. Ovaj sud je predstavljao mehanizam preko kojeg je partija Jugoslovenske udruzene levice, JUL, Mirjane Markovic vrsila kontrolu nad brojnim preduzecima.

Predsednik ovog suda, Milena Arezina, koja je sada smenjena, izdala bi naredjenje da je odredjeno preduzece pod stečajem nakon cega bi JUL preuzeo kontrolu nad njim. Stečaj je "proglasavan" cak i u firmama sa znatnom imovinom zbog privremene nesolventnosti, rekao je jedan advokat.

Drugi sudovi u Beogradu su poslednjih godina predsedavali mnogim nameštenim slucajevima. Medju njima je sudjenje listu "Dnevni telegraf" ciji je vlasnik Slavko Curuvija ubijen prosle godine; sudjenje Zoranu Djindjicu, lideru opozicione Demokratske stranke i nekadasnjim oficirima drzavne bezbednosti, Vladimiru Nikolicu i Bozidaru Spasicu.

Sve do pre deset godina, srpsko sudstvo uzivalo je reputaciju i postovanje javnosti. Kada je visepartijski sistem zamenio komunizam pocetkom devedesetih, srpskim sudijama bilo je dozvoljeno da budu nezavisne prvi put posle 45 godina.

Sudije su bile do tada clanovi Komunisticke partije, ali se mnogi nisu uclanjivali u redove postkomunisticke Socijalisticke partije Srbije (SPS), koja je u vreme Milosevica postala vladajuca partija.

Kada je 1993.godine doslo do hiperinflacije, za platu jednog sudije mogla se kupiti kutija sibica. Vise od trecine sudije postali su advokati. Neiskusni i nedovoljno kvalifikivani clanovi vladajuće partije popunili su njihova mesta sto je dovelo do osetnog pada standarda u sudnici.

Clanovi suda koji su godinama cekali na promociju bili su ignorisani, dok su politicari davali posao ljudima cija noga nije nikada krocila u sudnicu.

Iz "Sluzbenog lista" Republike Srbije moze se videti da je najveći broj 'sudija' nekada radio na poljoprivrednim dobrima, zemljoradnickim zadrugama, ili specijalnim jedinicama jugoslovenske vojske.

Opseg ispolitizovanosti sudske klupe narocito je dosao do izrazaja 1996.godine kada su sudije bliske JUL-u i SPS-u anulirale pobedu opozicije na lokalnim izborima. Posle 88 dana opozicionih protesta i medjunarodnog pritiska rezultati su priznati.

Tada su preostale nezavisne sudije formirale profesionalno telo, Nezavisno udruzenje sudija Jugoslavije koje je od tada trn u oku rezima.

Udruzenje je sada apelovao za ponovnu zamenu sudija u Saveznom sudu, Saveznom ustavnom sudu, Vrhovnom sudu Srbije i Ustavnom sudu Srbije.

Advokat Vida Petrovic-Skero rekla je da bi srpski parlament morao preduzeti prvi korak ka konacnom povratku otpustenih sudija. "Treba anulirati nezakonite odluke i stvoriti uslove za povratak otpustenih sudija", rekla je ona.

Ljudi koji su cutali za vreme zloupotrebe sudstva, jos uvek sede u sudovima, tako da ce reorganizovanje ovog sistema predstavljati pravi izazov. Sadasnji predsednici sudova i njihovi pomocnici ce verovatno ostati na položaju sve do se ne formira novi parlament Srbije nakon izbora.

Ukoliko se poslanici budu vladali po novom raspoređenju unutar anti-Miloseviceve opozicije, nove nezavisne sudije ce biti naimenovane. Tada ce poceti proces oporavka sudstva. Medjutim, ponovno uspostavljanje reputacije i ugleda ove ustanove, kao i vere u sudske institucije predstavljace spor i bolan proces.

Sinisa Stanimirovic je izvestac IWPR.

Location: [Serbia](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/milosevicevim-sudijama-preti-odmazda>